

זוהר חלק א' פרשת בראשית דף נב ע"ב

למה ניטל מיהושע הכלי זיין?

אמר רבי יהודה הניחא ישראל, יהושע שלא חטא ניטל ממנו כלי זיין העליון ההוא שקבל עמהם בהר סיני או לא, אם תאמר שלא ניטל ממנו, אם כן למה מת כשאר אנשים, ואם תאמר שניטל ממנו, מפני מה, והלא לא חטא, שהרי הוא עם משה היה בשעה שחטאו ישראל, ואפשר תאמר שהוא לא לקח אותה העטרה בהר סיני כמו שלקחו ישראל, מפני מה?

על ידי חטא אדם נפגמה השכינה, בהר סיני נתקנה ובחטא העגל חזרה ונפגמה. אלא בא וראה כאשר הקדוש ברוך הוא דן את העולם אינו דן אותו אלא לפי רוב האנשים, ובא וראה כשחטא אדם בהעץ שאכל ממנו, גרם לעץ ההוא שישרה בו מיתה לכל העולם, וגרם פגם להפריש השכינה מהקדוש ברוך הוא, ועמד הפגם של חטא הזה בהשכינה, עד שעמדו ישראל בהר סיני, כיון שעמדו ישראל בהר סיני נתבטל אותו הפגם של השכינה, ועמדה להאיר תמיד, כיון שחטאו ישראל בעגל, חזרה השכינה כמקדם להפגם, ושלט נחש הרע, ואחז בה והמשיכה אצלו.

אורו של יהושע גם נפגם על ידי שהמלכות נפגמה

וכאשר ידע משה שחטאו ישראל, וניטל מהם אותן זיונים קדושים העליונים, ידע בודאי שזה הנחש אחז בהשכינה, להמשיכה אליו ונפגמה, אז הוציאה אל מחוץ למחנה, וכיון שעמדה להפגם, אף על פי שיהושע עמד בהעטרה של הזיונים שלו, מכל מקום כיון שהפגם שורה בה וחזרה להיות כמו שנפגמה בחטא אדם הראשון, אין איש יוכל לחיות בקיום, מלבד משה שהיה שולט בה, ומיתתו היתה באופן אחר עליון^[נ], ועל כן לא היה בה רשות לקיים ליהושע לעד, ולא לאחר, ועל כן אהל מועד קרא לו להאהל^[נ], שהרי שורה בה זמן קצוב לכל העולם.

צד הנחש גורם שהשכינה לא תתחבר למלך

וזה סוד הדבר, יש בחינת ימין למעלה, ויש בחינת ימין למטה, יש בחינת שמאל למעלה, ויש בחינת שמאל למטה, יש ימין למעלה בקדושה העליונה, ויש ימין למטה שהיא

זיו הזוהר הַנְּחַל הַיְיָד מִן הַהָר. נז. שנקראת מיתת נשיקה ולא על ידי מלאך המות. נז. שם בהאהל היתה השראת
 השכינה כמו אחר כך בהמשכן, והיינו כדברי רבי אבא לקמן שדורש השם אוהל מועד לא לטוב.

בצד הטומאה, וכן יש שמאל למעלה בקדושה העליונה, לעורר אהבה^[נח] לקשר השכינה במקום הקדוש למעלה לקבל הארה, ויש שמאל למטה הגורם פירוד באהבה שלמעלה, ומפריד השכינה שלא תוכל לקבל הארה מהתפארת ולהתחבר עמו, וזה הוא צד הנחש הרע, שכאשר זה השמאל שלמטה נתעורר, אז מושך לה להשכינה ומפרידה מהזיווג שלמעלה, ונחשך אורה ונדבקת בהנחש הרע, ואז היא תשאב מיתה למטה לכל.

יהושע לא היה יכול להינצל בלבדו

וזה החטא של העגל היה גורם שאז נטמא האהל עד זמן קצוב, שנתתקנה השכינה וחזרה להאיר, וזה הוא "אהל מועד", ועל כן יהושע לא מת אלא בעטיו של נחש הזה, שקרב ופגם להשכינה כבתחלה, וזהו הסוד שכתוב: "יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל", שאף על פי שהוא היה בבחינת נער למטה לקבל אור השכינה^[נט], "לא ימיש מתוך האהל", כמו שנפגמה השכינה, כן גם הוא נפגם, אף על פי שכלי זיין הקדוש היה לו, מכל מקום כיון שנפגמה השכינה, כך גם הוא לא היה יכול להנצל בלבדו.

זוהר חלק ב' פרשת כי תשא דף קצד ע"א

כיון שבא הנחש הרע בין בני ישראל, לקח משה את האהל משם.

"ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה וגו'", אמר רבי אלעזר מה ענין זה הכתוב כאן, אלא כיון שידע משה שנלקחו מן ישראל אותן זיונים העליונים, אמר הרי ודאי מכאן ולהבא נחש הרע יבוא לדור ביניהם, ואם יעמד אהל הקדוש כאן ביניהם יטמא, מיד "ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה וגו'", לפי שראה משה שעתה ישלול נחש הרע בהם, מה שלא היה מקודם לזה.

מועד היינו שמחה לשכינה שלא נפגמה על ידי הנחש

"וקרא לו אהל מועד", וכי לא היה בתחלה אהל מועד, אלא בתחלה אהל סתם, ועתה אהל מועד.

מהו מועד, רבי אלעזר אמר לטוב, רבי אבא אמר לרע, רבי אלעזר אמר לטוב, מה מועד שהוא יום שמחה להשכינה, שנתוסף בה קדושה, ואין שולט בה כל פגם, אף כאן קרא לה בשם זה, להראות שהרי נתרחק נחש הרע מביניהם ולא נפגם האהל, ועל כן "וקרא לו אהל מועד" כתוב.

לדעת ר' אבא מועד רומז לרע שנעשה על ידי חטא העגל

ורבי אבא אמר לרע, שהרי בתחלה היה אהל סתם, כמו שכתוב: "אהל בל יצען בל יסע יתדתי לנצח" (ישעיהו לג, כ), ועתה אהל מועד, בתחלה לתת חיים ארוכים להעולם, שלא תשולט בהם מיתה, ומכאן ולהבא אהל מועד, כמו שכתוב: "ובית מועד לכל חי" (איוב ל, כג), שעתה ניתן בו זמן וחיים קצובים להעולם, בתחלה לא היה בה פגם ועתה נפגמה,

זיו הזוהר
נח. כי מאש הגבורה נתעורר האהבה להעשות יחוד קודשא ברוך הוא ושכינתיה. נט. כמו המלאך

בתחלה היה חבור וזיווג להשכינה עם התפארת בלי פירוד, עתה אהל מועד, זיווג שלהם מזמן לזמן, ולפיכך **"וְקָרָא לוֹ אֹהֶל מוֹעֵד"**, מה שלא היה קודם.

זוהר חלק ג' פרשת בחקותי דף קיד ע"א

כיון שישראל מעלו בה' לקחו את משכנו ונתנוה ביד יהושע

רבי יהודה אמר **"וּמִשֵּׁה יִקַּח אֶת הָאֹהֶל"**, למה, אלא אמר משה, כיון שישראל היו משקרים בהקדוש ברוך הוא, והחליפו הכבוד שלו, אהל שלו יהיה ביד נאמן, עד שנראה במי ישאר האהל^[א].

אמר לו ליהושע, אתה תהיה הנאמן בין הקדוש ברוך הוא וישראל, וישאר האהל בידך באמונה, ונראה במי עוד מהם ישאר האהל, מה כתוב: **"וְשָׁב אֶל הַמַּחֲנֶה וּמִשְׁרְתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן נָעַר לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֹהֶל"**, מפני מה ליהושע, לפי שהוא כלבנה אצל השמש, והוא ראוי לשמור האהל^[א], ועל כן **"לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֹהֶל"**.

ה' אמר למשה שיחזיר את משכנו בתוך בני ישראל

אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, משה, אין ראוי להיות כך, שהרי משכני נתתי בידם, אף על פי שהם חטאו לי, משכני יהיה אצלם שלא יפרדו ממנו, האם תרצה שאפרד מישראל ולא אחזור אצלם לעולם, לא כן אלא תחזיר משכני אצלם, ובשבילו לא אעזוב אותם בכל מקום.

בכל מקום שגלו, שכינה עמהם.

אף על פי שישראל חוטאים לפני הקדוש ברוך הוא, זה המשכן שלו בל יעזבו, והקדוש ברוך הוא לא יקחנו מביניהם, ועל כן בכל מקום שגלו ישראל השכינה עמהם, ועל כן כתוב: **"וְנִתַּתִּי מִשְׁכְּנִי בְּתוֹכְכֶם"** (ויקרא כו, יא), וזה נתבאר.

זוהר חלק ג' פרשת ואתחנן דף רסח ע"ב

החילוק בין נבואת משה לשאר הנביאים

"וְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה פְּנִים אֶל פְּנִים וּגו'", זה הכתוב אין תחלתו כסופו, ואין סופו כתחלתו, ואין המשך ענין זה לענין זה, בתחלה כתוב: **"וְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה פְּנִים אֶל פְּנִים"**, זה נכון, אחר כך כתוב: **"וְשָׁב אֶל הַמַּחֲנֶה"**, ואחר כך **"וּמִשְׁרְתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן נָעַר וּגו'"**, מה ענינו כאן.

אלא בא וראה בכמה מדרגות עליונות ונכבדות נפרש משה נביא הנאמן משאר נביאי העולם, שהרי כולם לנגדו כקוף בפני אנשים, שאר הנביאים היו מסתכלים במראה שאינו מאיר מעצמו, ועם כל זה לא היו זוקפים פניהם למעלה להביט, אלא כמו שכתוב:

מטטרוין למעלה שנקרא גם כן נער. ס. פירוש, מי השכינה נקראת לבנה לעומת התפארת שנקרא הוא שראוי להשראת השכינה. סא. כי כן גם שמש.

"וְאֲנִי הֵיטִי נְרָדָם עַל פְּנֵי וּפְנֵי אֶרְצָה" (דניאל י, ט), ולא עוד אלא שהדבור לא היה אצלם בהתגלות, ומשה נביא הנאמן אינו כך, שהוא היה מסתכל במראה המאיר בעצמו והיה עומד על עמדו, ולא עוד אלא שהיה זוקף ראשו להביט, כמי שאומר לחבירו זקוף ראשך ותביט עלי פנים בפנים, כדי שתבין דברי, כך משה פנים אל פנים היה זוקף ראשו בלי פחד, פניו היו זקופות והיה מביט בזיו הכבוד העליון.

משה לא יצא מרשותו ומדעתו לאחר הנבואה

ולא נשתנה דעתו ופניו כשאר נביאים, שכאשר היו מתנבאים, יצאו מרשותם ומדעתם, ונשתנה זיו פניהם, ולא היו יודעים מזה העולם כלום, ומשה לא היה כן, שמשה במדרגה העליונה ההיא ממש היה מביט, ולא יצא מרשותו ומן דעתו, שהרי בשעה שהיה מביט בזיו הכבוד העליון, מיד "וְשָׁב אֶל הַמַּחְנֶה", לדבר עמהם בכל מה שנצרכו, ודעתו היתה מיושבת בו כבתחלה, ועוד יותר, וזהו "וְשָׁב אֶל הַמַּחְנֶה".

יהושע למד להסתכל ברוח הקודש

"וּמִשְׁרְתּוֹ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹנִן נָעַר" ודאי^[סב], שהיה יונק מתוך האהל, שלמד להסתכל ברוח הקודש, כמו שכתוב: "וְהִנֵּעַר שְׂמוּאֵל מִשְׁרֵת אֶת ה'"^[סג].

זוהר חלק ב' פרשת ויקהל דף רז ע"א

יש מקום נסתר שאינו מתגלה

"וַיֹּאמֶר ה' הִנֵּה מְקוֹם אֲתִי וּגוֹ", "מְקוֹם אֲתִי" ודאי, זה הוא מקום נסתר ונעלם, שאינו ידוע כלל, כך נשמע שכתוב "אֲתִי", מקום שאינו מתגלה, וקיים בהסתר, וזה הוא מקום העליון למעלה למעלה, היכל העליון הנסתר ונעלם^[סד].

יש מקום למעלה שמתגלה

ויש מקום שהוא כבוד שלמטה, וזה הוא הסוד של עטרת שבת^[סה] שעליו כתוב "אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי" (שמות טז, כט), זה הוא מקום הכבוד של קדושה הזאת, שהרי ממנו ולחוץ מקום של אלהים אחרים הוא, "בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ" (יחזקאל ג, יב), "כְּבוֹד ה'", זה הכבוד שלמעלה, "מִמְּקוֹמוֹ", זה הכבוד שלמטה, כמו שאמרנו, וזהו "מְקוֹם" שלפעמים יפורש על למעלה ולפעמים יפורש על למטה.

זיו הזוהר
סב. פירוש שיהושע היה למטה כמו המלאך מן עלי הכהן. כן גם כאן יהושע מן מטטרו"ן למעלה שנקרא נער. **סג.** מה שם משה. **סד.** זה עולם הבינה. **סה.** זו מדת פירושו ששמואל למד להסתכל ברוח הקודש המלכות.

זוהר חלק ב' פרשת פקודי דף רל ע"א

ג' דברים אלו הם כנגד ז"א ומלכות

"וְהִסְרֹתִי אֶת כַּפֵּי וְרֵאִיתָ אֶת אַחֲרָי וְגו'", אמר רבי שמעון זה סוד התפלין והקשר של תפלין, וכך הוא גם חשן ואפוד אורים ותומים.

התפלין הם בז"א והקשר היא במלכות

"וְרֵאִיתָ אֶת אַחֲרָי", הרי למדנו שהראה לו הקדוש ברוך הוא למשה קשר של תפלין, "וּפְנֵי", אלו התפלין ממש שהם סוד עליון שם הקדוש^[טז], "אַחֲרָי", הוא סוד הקשר של התפלין, וזה ידוע אצל החברים, לפי שזה מורה על אספקלריא המאירה, וזה מורה על אספקלריא שאינה מאירה^[טז].

ז"א ומלכות אינם מתפרשים זה מזה

נגד זה הוא אורים שמאירים בדבריהם, תומים שמשלימים בדבריהם, זה בחינת פנים, וזה בחינת אחור, וזהו הסוד של קול ודבור^[טז], הקול מאיר להדבור לדבר, והדבור משלים הדבר, ותמיד זה בזה תלויים, ולא מתפרשים זה מזה לעולם, ולפיכך חשן ואפוד, זה לפנים וזה לאחור, והכל סוד אחד, בלי התפרדות כלל, ומי שמפרידם עליו נאמר: "וְנִרְגַּן מִפְּרִיד אֱלֹהִי" (משלי טז, כח).

זוהר חלק ב' פרשת יתרו דף עח ע"ב

מעשי ה' הם בתכלית השלמות

"וְרֵאָה כָּל הָעַם אֲשֶׁר אִתָּה בְּקִרְבּוֹ אֶת מַעֲשֵׂה ה' כִּי נִרְאָה הוּא", מהו "כִּי נִרְאָה הוּא", אמר רבי אלעזר, זהו שלמות הכל^[טז], כמו שכתוב: "הָאֵל הַגָּדֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא" (דברים י, יז), מהו "וְהַנּוֹרָא", זה יעקב, וכתוב: "וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם" (בראשית כה, כז), כתרגומו: גבר שלם, שלם בכל, כך כל מעשי הקדוש ברוך הוא תמימים בשלמות בקיום שלם.

זוהר חלק א' פרשת מקץ דף רד ע"ב

בני ישראל יקדשו את עצמם כי קדוש אני ה'

"כִּי לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אֲחֵר", אמר רבי שמעון כתוב: "וְהִתְקַדְּשֶׁתָּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי" (ויקרא יא, מד), מאן "אֲנִי", זה הקדוש ברוך הוא מלכות שמים הקדושה, מלכות אחרת העבודת כוכבים ומזלות נקראת אחר, שכתוב: "כִּי לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אֲחֵר" (שמות לד, יד).

זיו הזוהר

סו. הדי' פרשיות בתפלין של ראש הן נגד די' אותיות השם הוי"ה ברוך הוא המאיר בספירת התפארת ולכך נקראים התפלין פאר כידוע. סז. הקשר ד' של תפלין רמז על מדת המלכות שנקראת אספקלריא המאירה. סח. קול רמז על התפארת ודבור על המלכות. סט. זו מדת התפארת שורש קדושת יעקב, וכן גם מדת היסוד נקרא לפעמים בהשם נור"א.

הסטרא אחרא מושלת בעולם הזה ואחר כך תעבור ממשלתה

ובא וראה "אָנִי", זו ממשלת עולם הזה ועולם הבא, והכל בו תולה, "אָחֵר" זה צד הטומאה "אָחֵר" צד אחר בצד הטומאה, ממשלה שלו בעולם הזה, ואין לו בעולם הבא כלום.

מי שדבוק בצד ההוא אין לו חלק בעולם הבא

ולפיכך מי שנדבק בזה ה"אָנִי" יש לו חלק בעולם הזה ובעולם הבא, ומי שנדבק בזה ה"אָחֵר" נאבד מעולם ההוא, ואין לו חלק בעולם הבא, ויש לו חלק בעולם הזה בהטומאה, לפי שמלכות אחרת היא של עבודת כוכבים ומזלות הרבה הם שרי הדין ממונים בו לשלוט בעולם הזה.

אלישע התדבק בסטרא אחרא

ולפיכך אלישע "אָחֵר" שירד והתדבק במדרגה זו, נטרד מעולם הבא, ולא נתנה לו רשות לחזור בתשובה, ונטרד מעולם ההוא, ועל כן נקרא "אָחֵר".

האדם צריך להיפרד מכל צדדי הטומאה

ולפיכך צריך האדם להיות פרוש בכל הצדדים, שלא יטמא בצד הטומאה ההוא, ויזכה בעולם הזה ובעולם הבא.

סֵפֶר זוהר השֶׁבֶת – לְאִבוֹת וּבָנִים, זְקֵנִים עִם נְעָרִים
עִם לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ – מְנוּקָד מְפָסָק וּמְחוּלָק לְקַטְעִים
מְסֻדָּר עַל הַפְּרָשִׁיּוֹת

